

Halverad långtidsarbetslöshet och ökad trygghet

Moderaternas vårmotion 2021

Coronakrisen

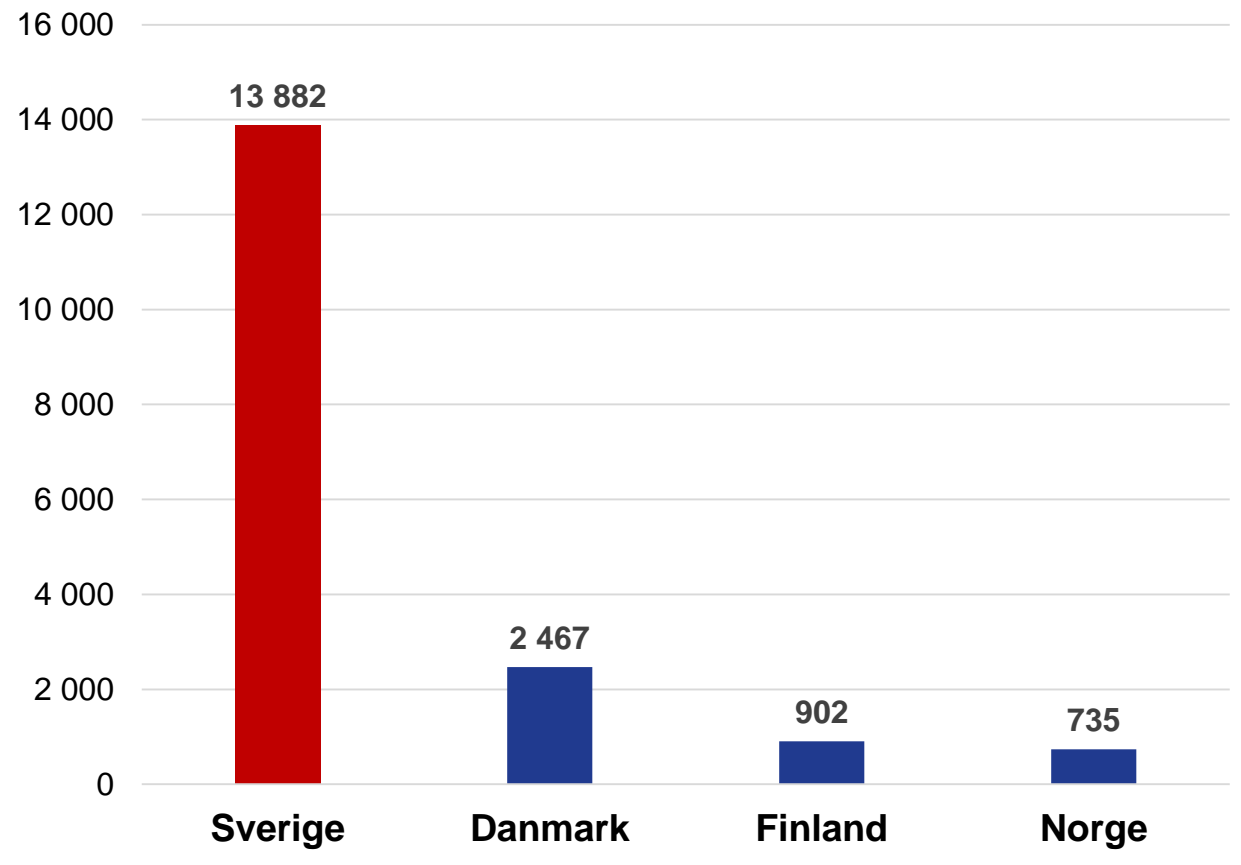
– en ovanlig lågkonjunktur

- **Djupare BNP-fall och högre långtidsarbetslöshet än någonsin tidigare**
- **Större finans- och penningpolitiska åtgärder än kanske någonsin tidigare**
- **Ekonomiska kriser brukar bero på obalanser och svagheter som tar tid att åtgärda. Coronakrisen är även här annorlunda. Återhämtningen kan bli snabb**
- **Osäkerhet kring effekter av krisen**
  - Är konsumtionsmönster, arbetsformer och resemönster ändrade?
- **Dessa faktorer påverkar hur ekonomin utvecklas när pandemin är över**

Regeringen har inte klarat Coronahanteringen

Antal döda i COVID-19 per den 21 april 2021

Källa: Statista

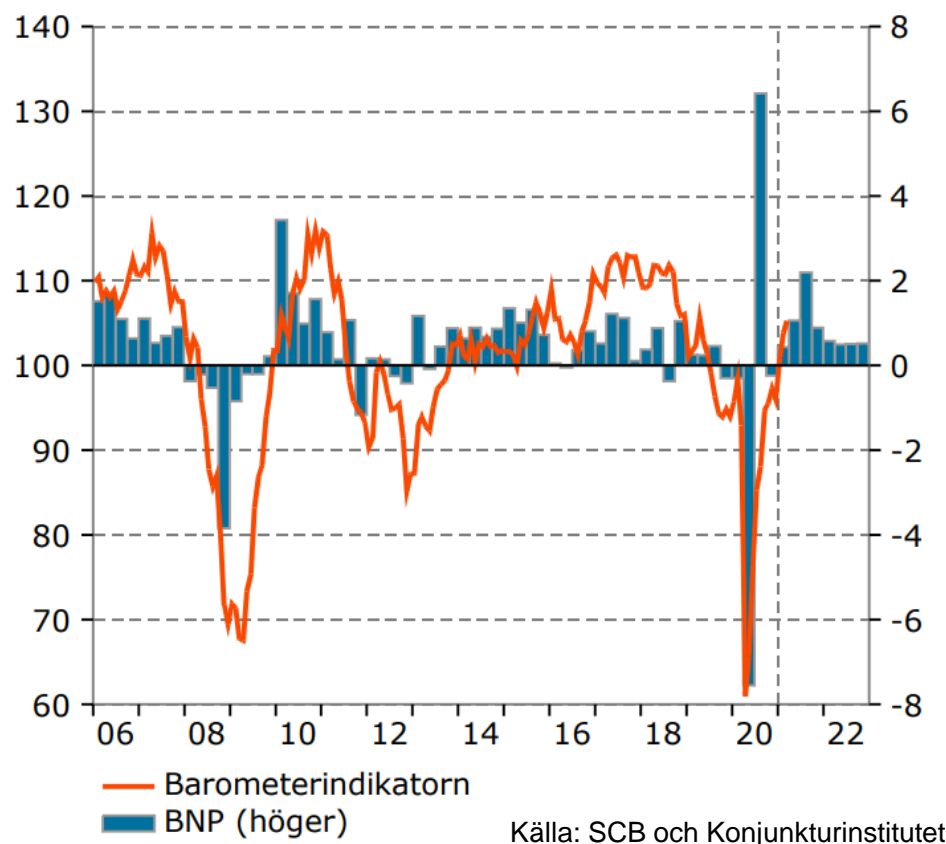
- Mer än 3 av 4 döda i Norden är svenskar
- Regeringen lärde sig inte från första vågen
- Insatserna för att dämpa smittspridningen räckte inte
- Coronakommissionen bedömer att regeringens strategi har misslyckats
- Regeringen tog inte ansvar – utan lade allt ansvar på FHM

Konjunkturinstitutet: Ljusare tider i sommar...

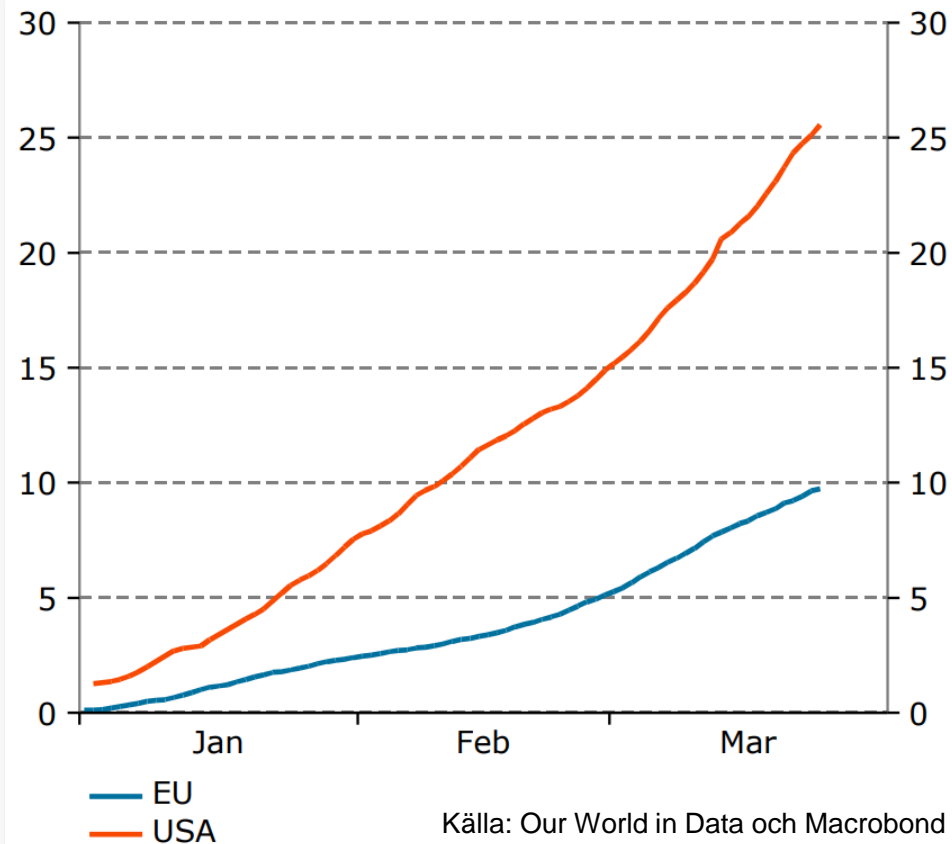
Hushållens konsumtion ökar tredje kvartalet

Barometerindikatorn och BNP. Index medelvärde = 100, månadsvärden respektive procentuell förändring

Vaccineringen avgörande

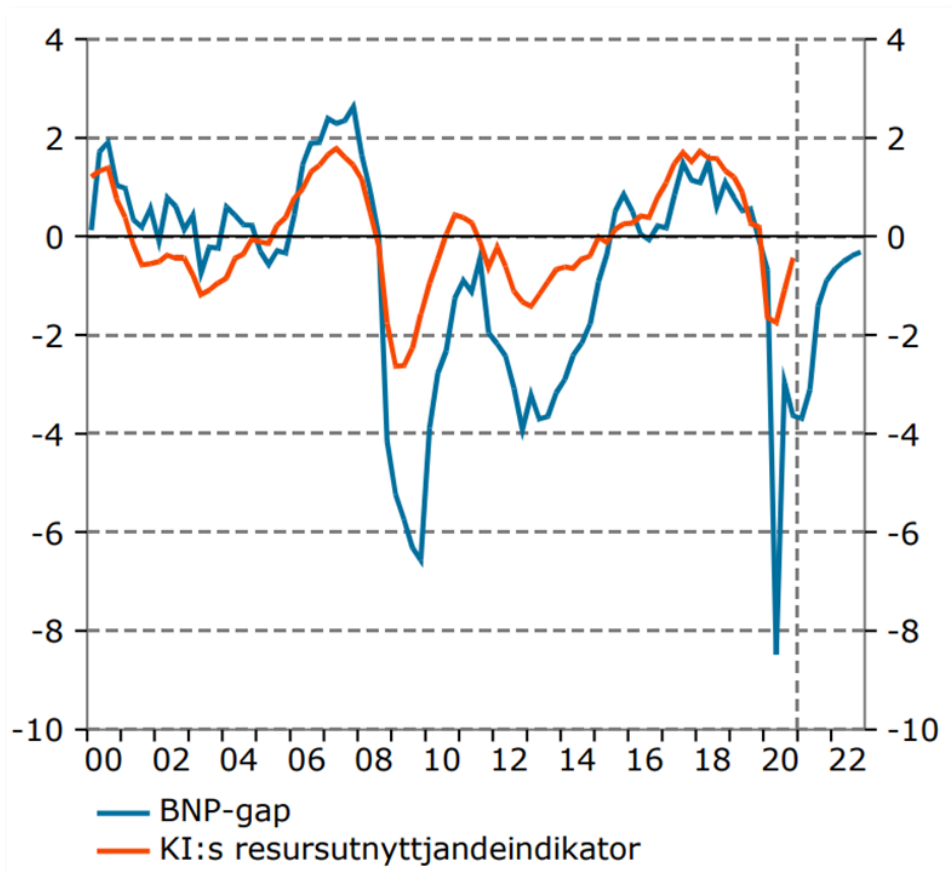
Antal vaccinerade per 100 invånare, dagsvärden

... men djup lågkonjunktur...

BNP-gap och resursutnyttjandeindikator

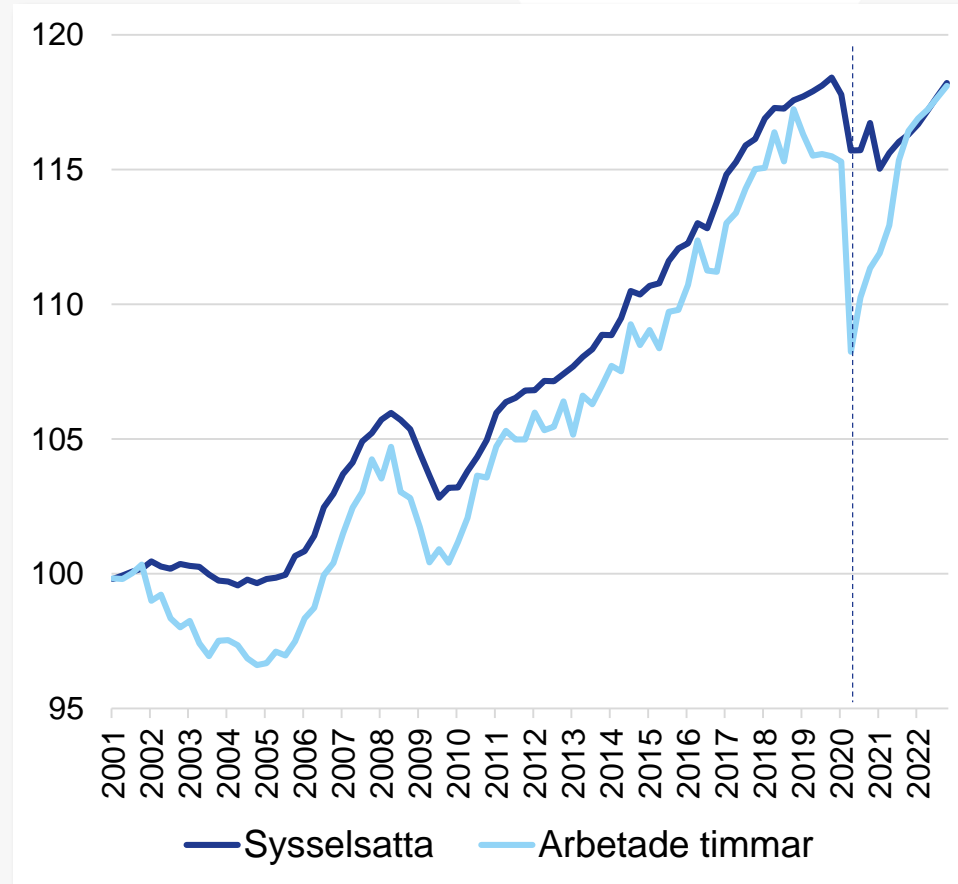
Procent av potentiell BNP respektive kvartalsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet

Sysselsättning och arbetade timmar

Index 2001=100, säsongrensade kvartalsvärden

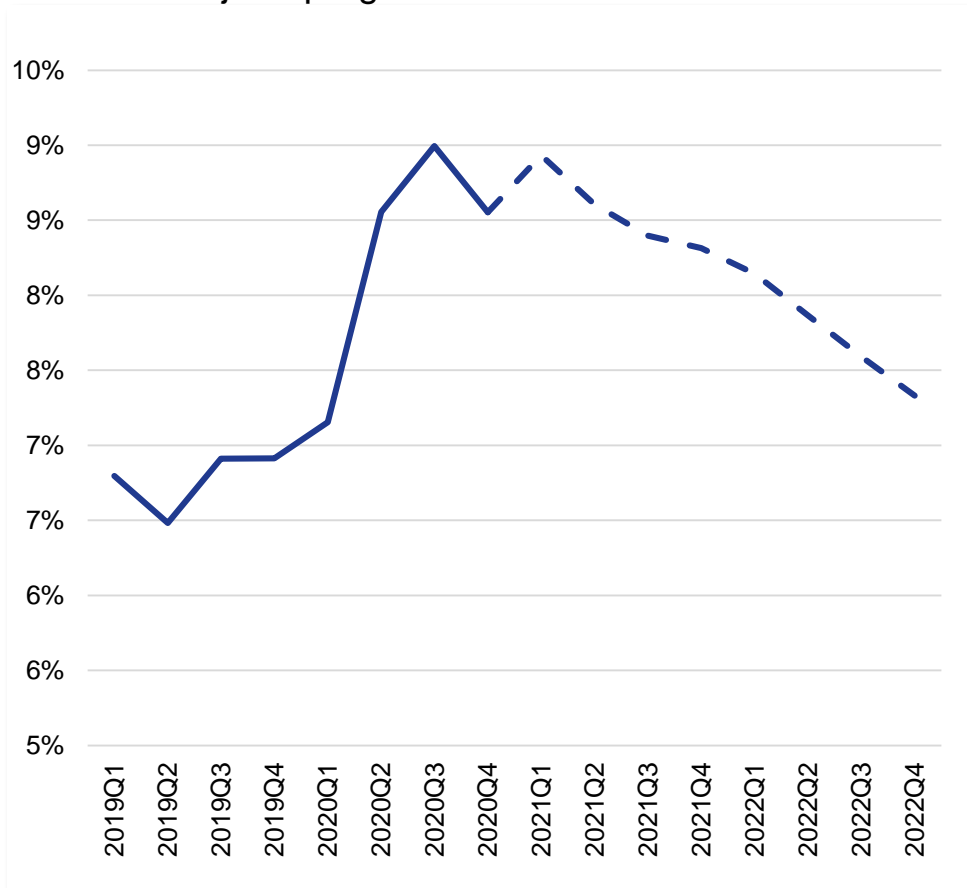
Källa: Konjunkturinstitutet

... och hög och kvarstående arbetslöshet

Arbetslöshet, 15–74 år

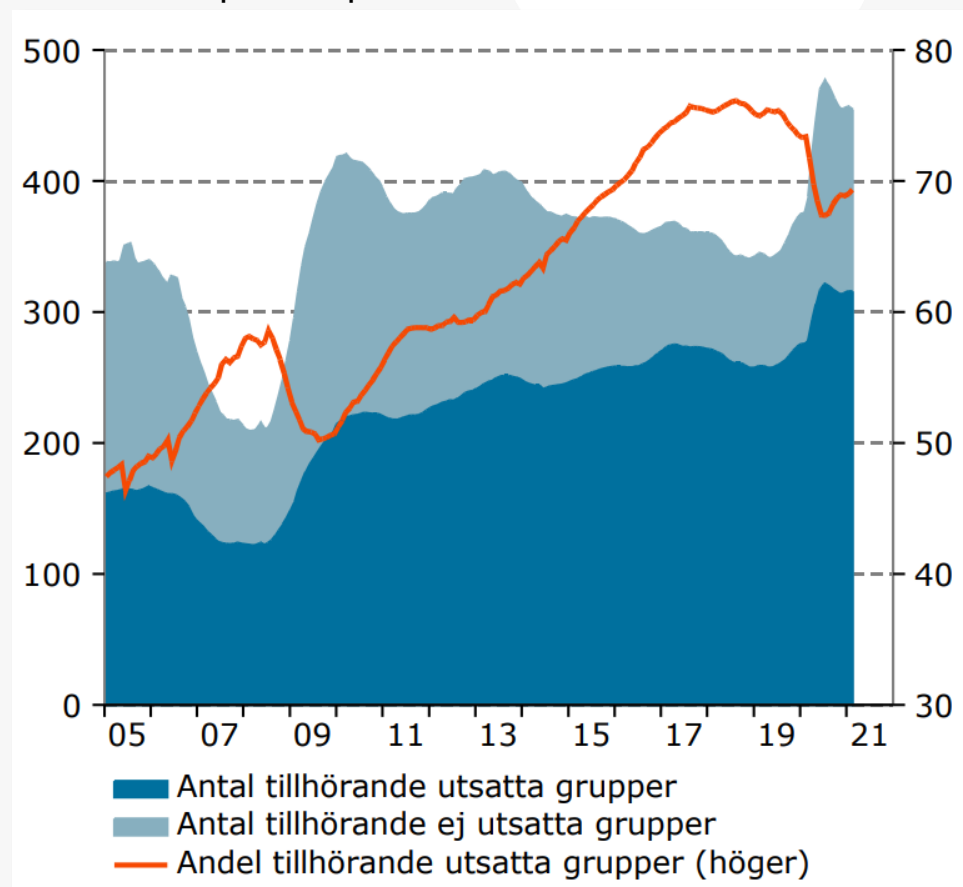
Streckad linje är prognos

Källa: Konjunkturinstitutet

Inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen

Tusental respektive procent

Källa: Arbetsförmedlingen och Konjunkturinstitutet

Riksdagen har tagit ansvar under krisen när regeringen brustit

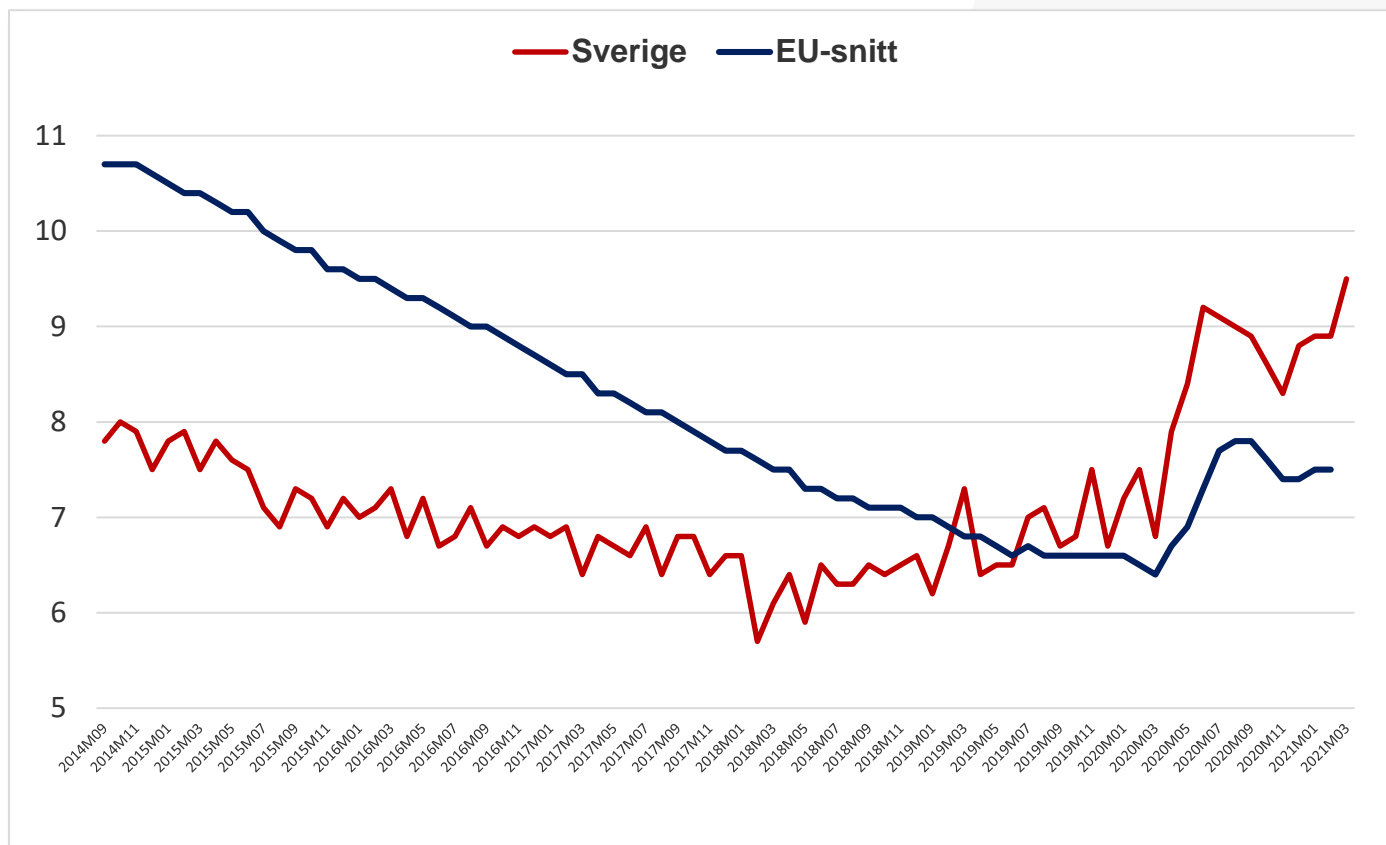
- **Moderaterna har framgångsrikt drivit på för**
  - Korttidspermitteringar och omställningsstöd
  - Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare
  - Sänkt ränta vid uppskjutna skatteinbetalningar
  - Nedstängningsstöd vid användning av pandemilagen
  - Evenemangsstöd till kultur och idrott
  - Satsning på äldreomsorgen utifrån Coronakommissionens slutsatser
- **Utan våra insatser hade arbetslösheten varit ännu högre**

Bokslut för Löfvens jobb mål

I EU har arbetslösheten minskat – i Sverige har den ökat

Arbetslöshet 15-74 år, september 2014–februari/mars 2021

Källa: Eurostat och SCB AKU

Sverige nu i bottenligan i EU

1	Tjeckien
2	Polen
3	Tyskland
4	Nederländerna
5	Ungern
6	Malta
7	Rumänien
8	Slovenien
9	Bulgarien
10	Österrike
11	Belgien
12	Danmark
13	Irland
14	Slovakien
15	Estland
16	Luxemburg
17	Portugal
18	Kroatien
19	Cypern
20	Finland
21	Frankrike
22	Lettland
23	Sverige
24	Litauen
25	Italien
26	Spanien
27	Grekland

Ranking i EU: Nummer 1 hade lägst arbetslöshet 2020

Källa: Eurostat

Hade Sverige utvecklats som EU-snittet hade välfärden kunnat stärkas med 42 miljarder kronor, varje år.

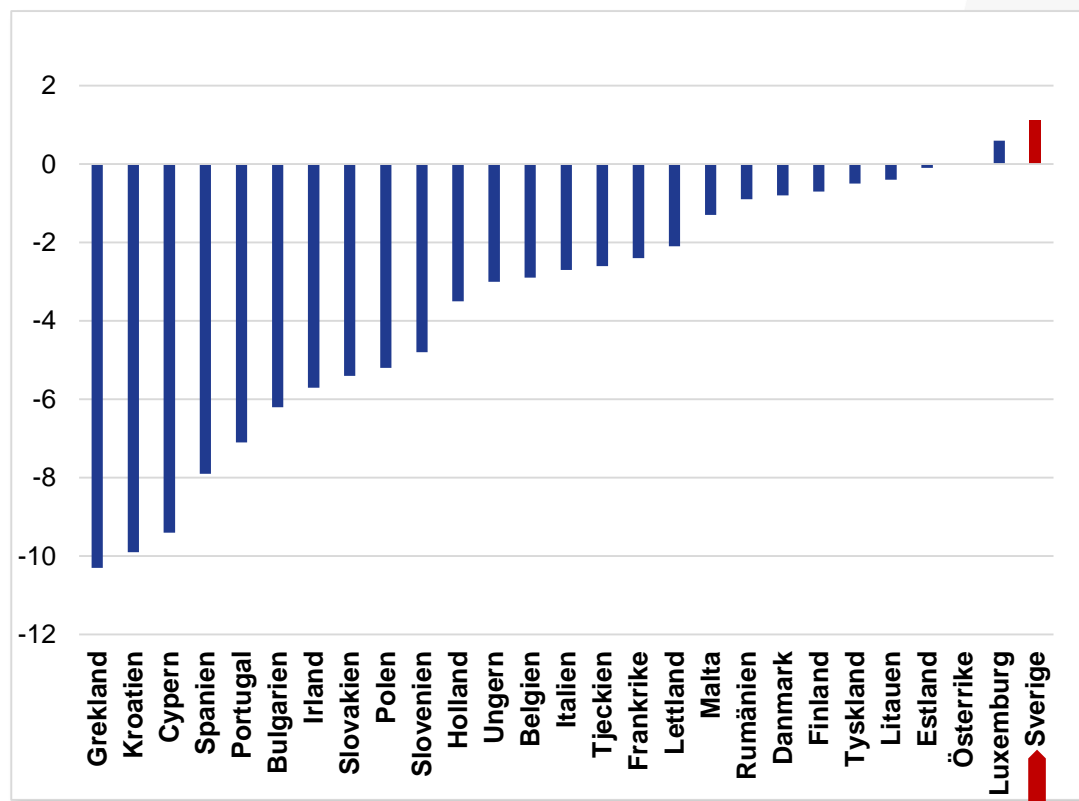

Utvecklingen på arbetsmarknaden svagast i EU

Arbetslösheten har ökat mest i EU

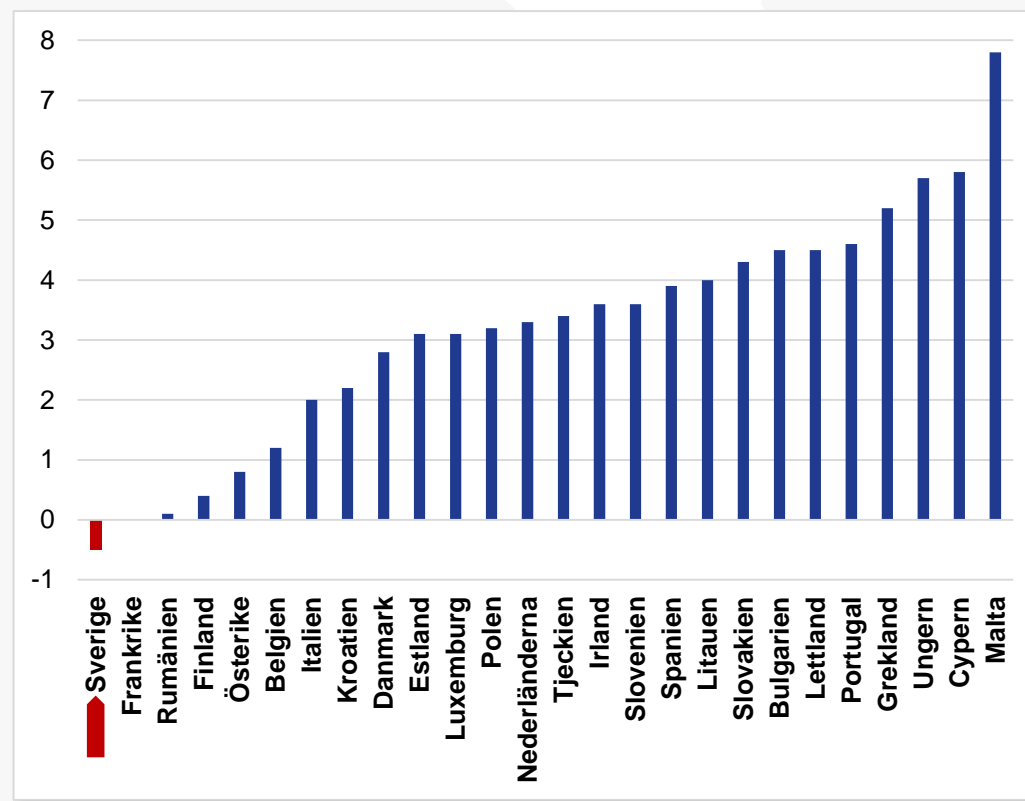
15-74 år, förändring september 2014–februari 2021, procentenheter

Källa: Eurostat

Sysselsättningsgraden har utvecklats sämst i EU

15-74 år, förändring tredje kvartalet 2014–fjärde kvartalet 2020, procentenheter

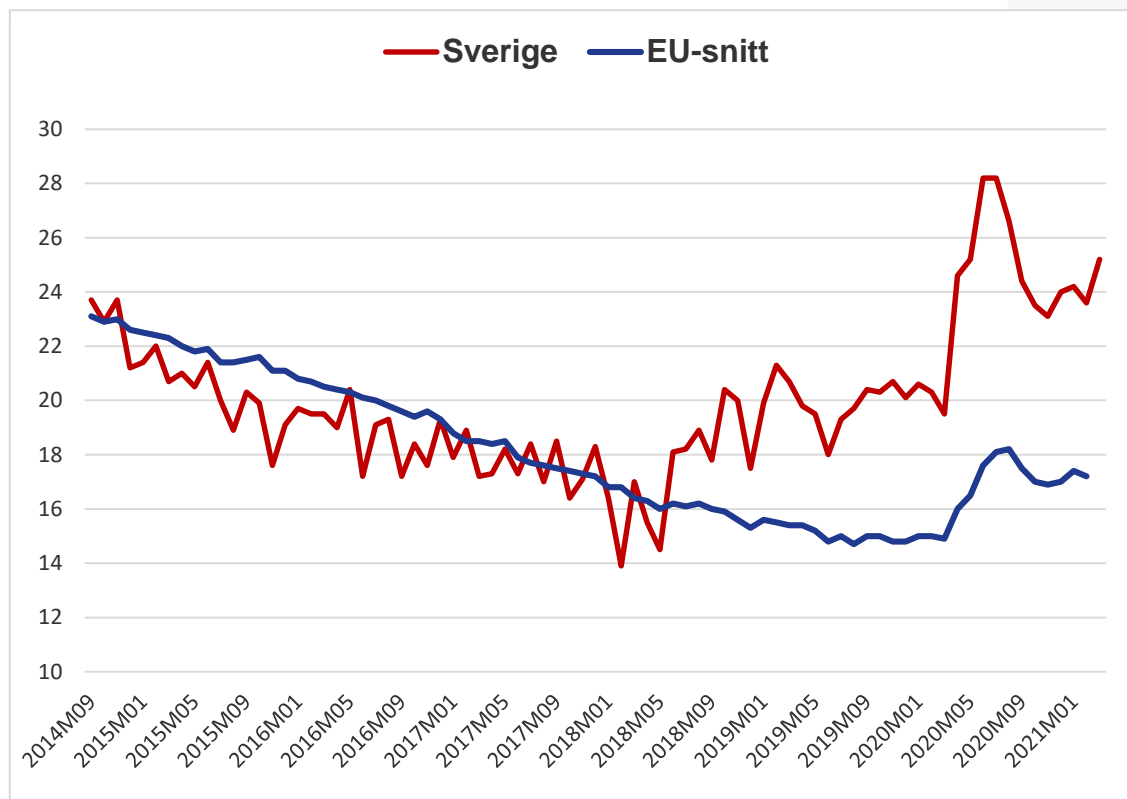
Källa: Eurostat

Var fjärde ung och var fjärde invandrare är arbetslös

Ungdomsarbetslösheten över 25 procent

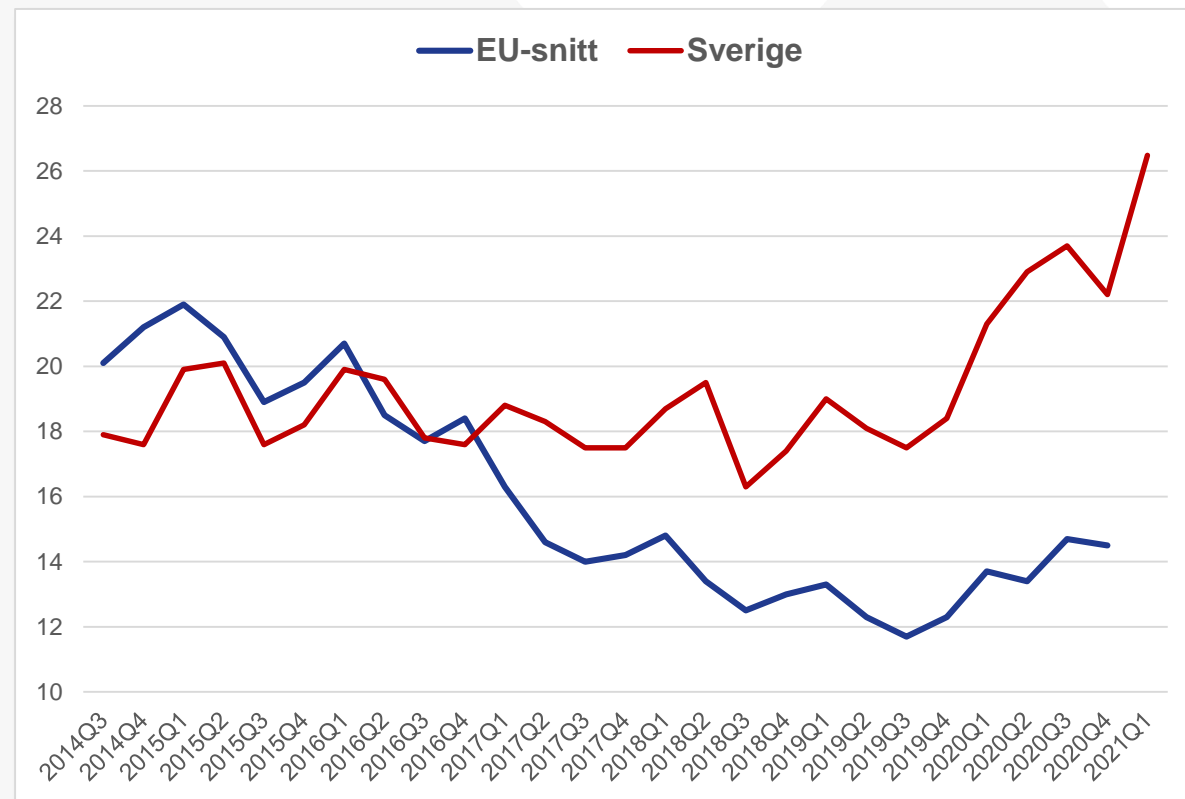
Arbetslöshet 15-24 år, september 2014–februari/mars 2021

Källa: Eurostat och SCB, AKU

Arbetslösheten bland utomeuropeiskt födda över 25 procent

Arbetslöshet 15-74 år, Q3 2014–Q4 2020/Q1 2021

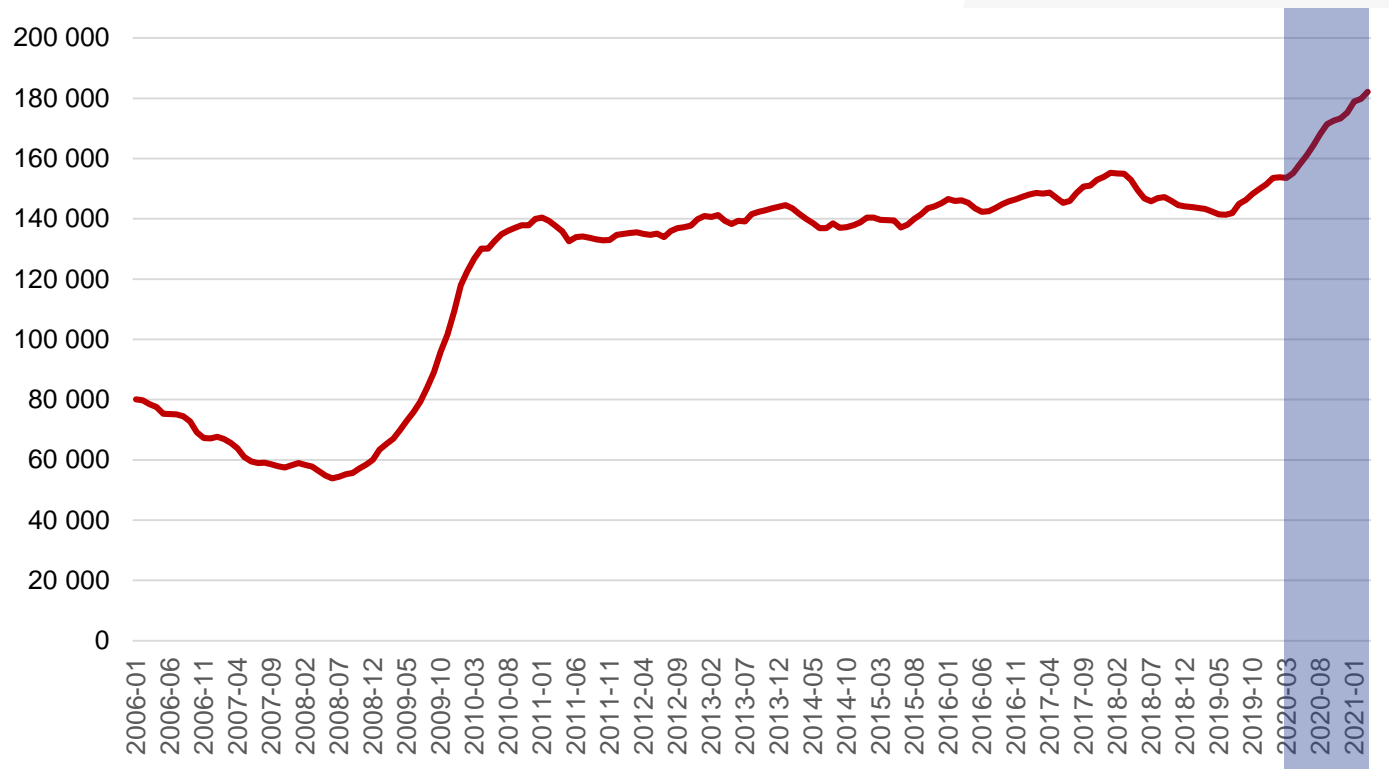
Källa: Eurostat och SCB, AKU

Utanförskapet växer: Snart 200 000 långtidsarbetslösa

Långtidsarbetslösheten slår nya rekord

Antal långtidsarbetslösa inskrivna på Arbetsförmedlingen, januari 2006–mars 2021

Källa: Arbetsförmedlingen

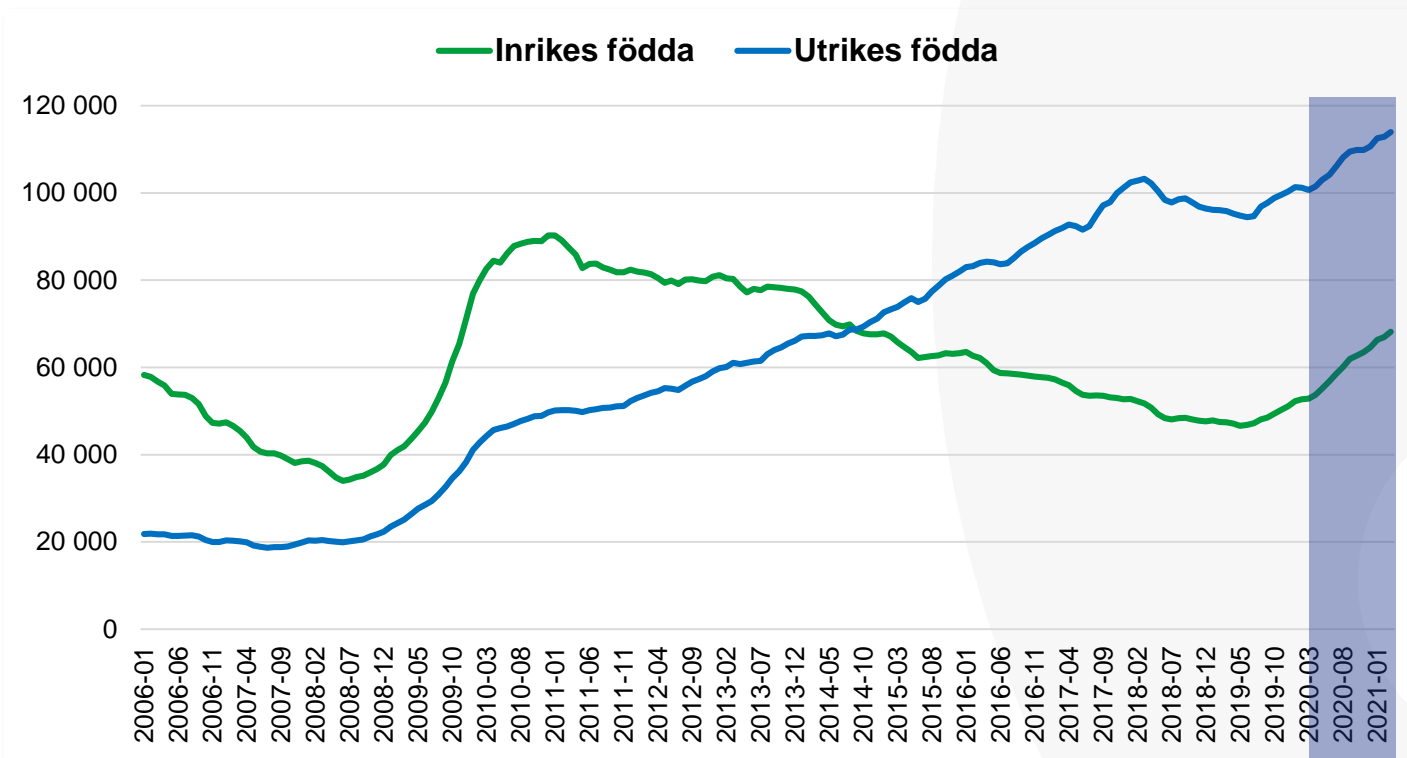
- **Långtidsarbetslösheten har ökat med 20 procent på ett år och 30 procent på två år. Ökningen startade före Coronakrisen**
- **Varje månad innebär nya rekordnivåer**
- **100 000 ytterligare riskerar långtidsarbetslöshet inom sex månader**
- **Stor risk att den permanent biter sig fast på höga nivåer, som efter finanskrisen, då långtidsarbetslösheten inte minskade alls**

Två av tre långtidsarbetslösa är utrikes födda

Långtidsarbetslöshetens sammansättning

Antal långtidsarbetslösa inskrivna på Arbetsförmedlingen, januari 2006–mars 2021

Källa: Arbetsförmedlingen

- Under finanskrisen var 2/3 inrikes födda. Nu är 2/3 utrikes födda.
- De flesta nyanlända hamnar i långtidsarbetslöshet
- Fyra av tio av samtliga långtidsarbetslösa saknar gymnasieutbildning

Regeringens åtgärder kommer inte få ner långtidsarbetslösheten

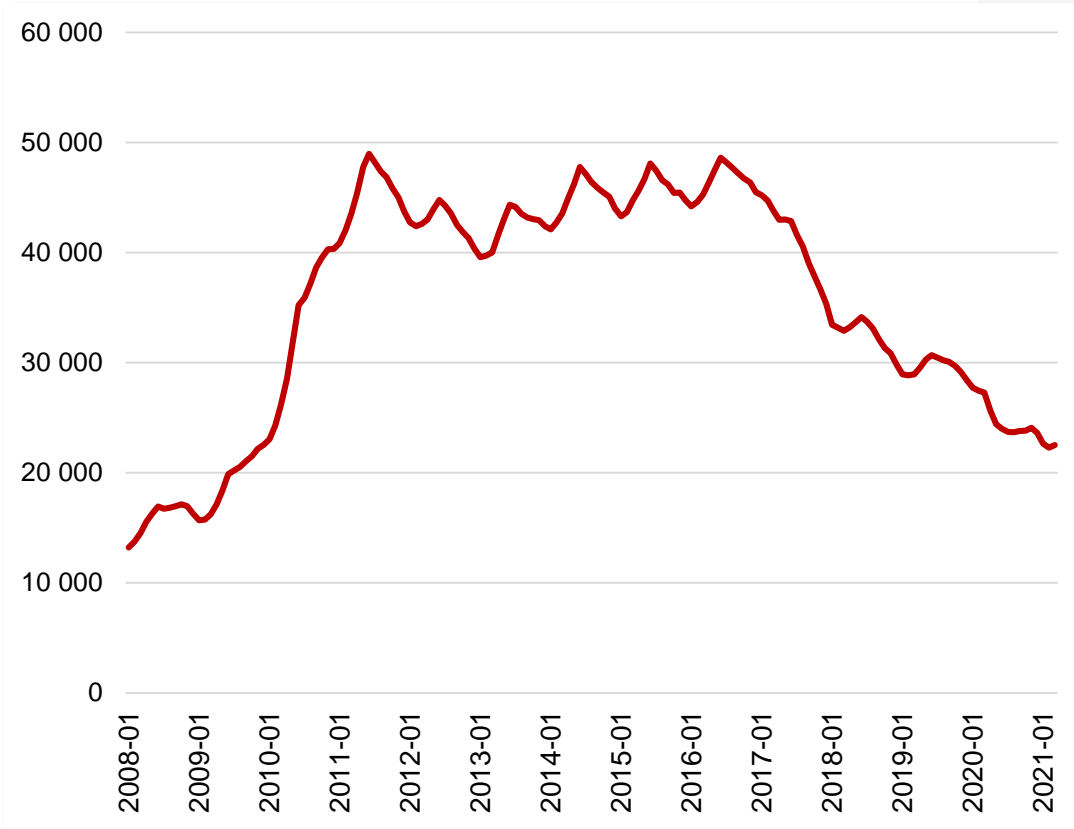
- **Regeringen föreslår samma åtgärder som inte rädde på långtidsarbetslösheten ens i högkonjunktur**
  - I vårändringsbudget föreslås ökade resurser för extratjänster, naturnära jobb och fler utbildningsplatser
- **Styrningen av Arbetsförmedlingen brister**
  - Under krisåret 2020 lämnade Arbetsförmedlingen tillbaka 6,2 miljarder kronor som kunde gått till att sänka arbetslösheten
- **Volymerna för de insatser som faktiskt fungerar, framförallt nystartsjobb men också praktik, har minskat kraftigt – trots ökande behov**

Regeringen drar ner på kostnadseffektiva åtgärder

Nystartsjobb

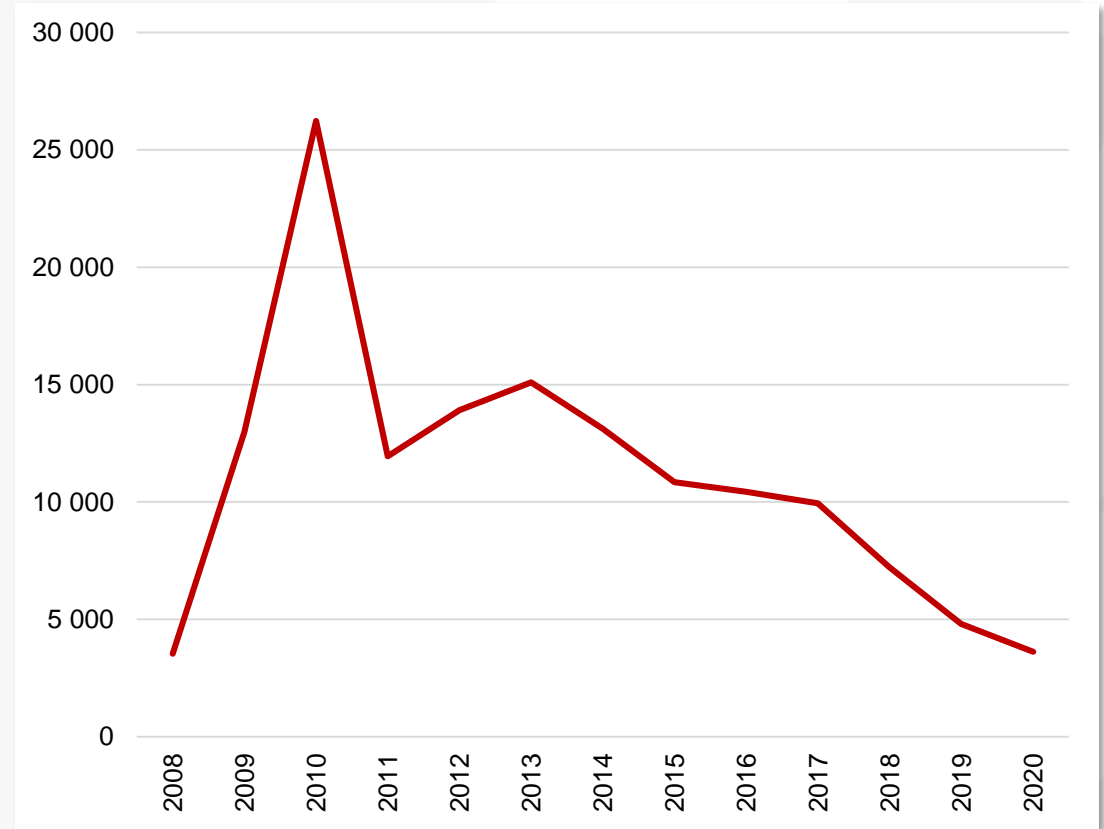
Antal nystartsjobb januari 2008–mars 2021

Källa: Arbetsförmedlingen

Praktikplatser

Antal helårsplatser i praktik 2008–2020

Källa: Arbetsförmedlingen

Moderaternas jobbpaket: 10 miljarder kr för att halvera långtidsarbetslösheten

- Ökade drivkrafter för arbete
  - **Jobbpremie för personer som varit arbetslösa mer än ett år**
- Sänkta lönekostnader för arbetsgivare som anställer långtidsarbetslösa
  - **30 000 fler nystartsjobb genom fördubblade ersättningsnivåer till arbetsgivarna och stopp för extratjänster**
- Bryt passiviteten för att hjälpa långtidsarbetslösa till jobb
  - **Ökad aktivitet, 20 000 fler praktikplatser och utbildningslyft för långtidsarbetslösa**

Moderaternas jobbpaket: Halvera långtidsarbetslösheten på tre år

- **I Danmark tog över 55 000 långtidsarbetslösa del av premien. Målgruppen betydligt större i Sverige**
  - Dessa typer av premier har enligt studier större effekt på utomeuropeiska invandrare, 2/3 av de långtidsarbetslösa är invandrare
- **Nystartsjobben ökade med över 30 000 när de gjordes mer fördelaktiga i samband med finanskrisen**
- **Lägre invandring och bättre integration ger färre nya långtidsarbetslösa**

En förbättrad integration är avgörande

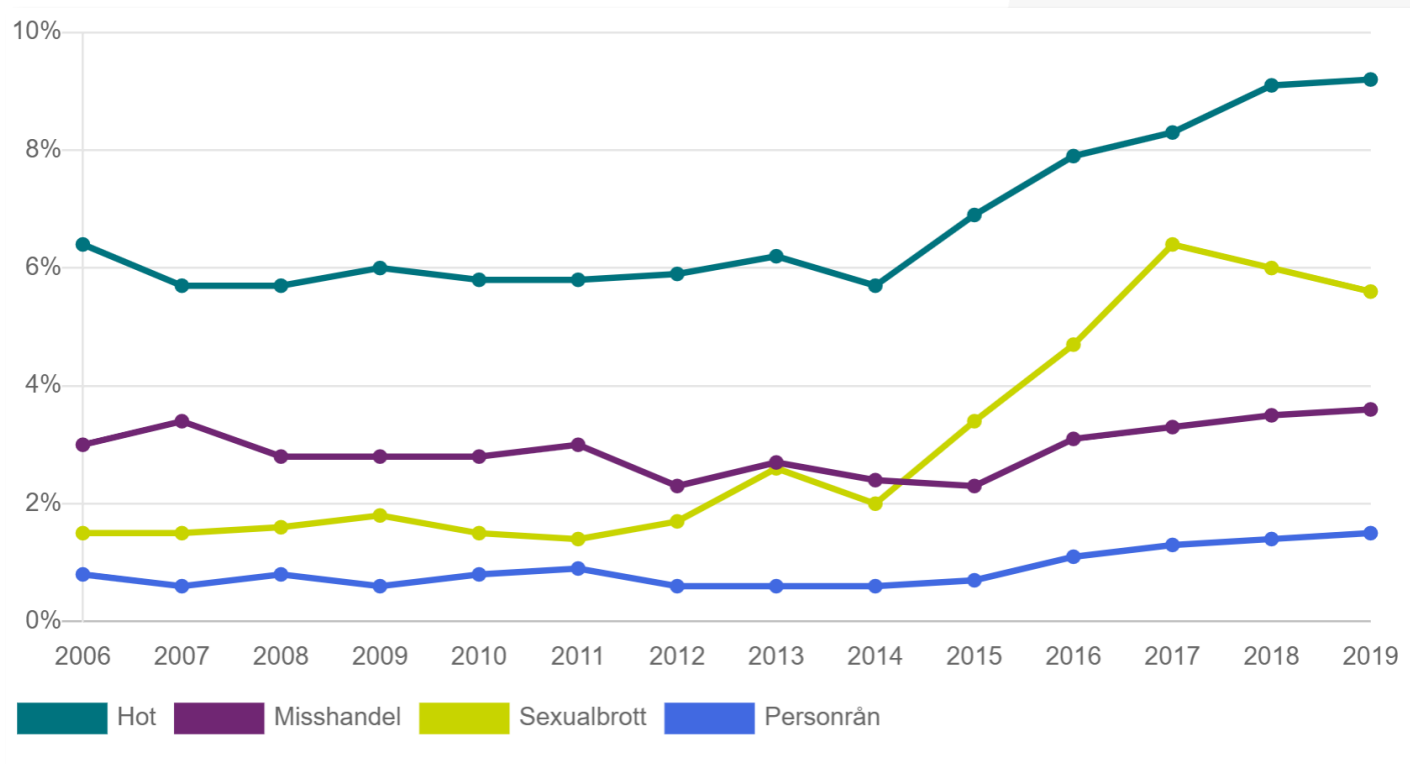
- **Volymmål för invandringen**
- **Bidragstak**
- **Förstärkta jobbincitament de första fem åren med bl.a. kvalificering till välfärden genom arbete**
- **Utbildningsplikt**
- **Krav på godkänd SFI**

Tryggheten har försämrats med nuvarande regering

Utsattheten för brott mot enskilda har ökat kraftigt

Självrapporterad utsatthet, andel utsatta av befolkningen 16-84 år

Källa: Nationella trygghetsundersökningen 2020

- Nästan varannan ung kvinna känner sig otrygg om kvällen i sitt eget kvarter
- Varannan elev i årskurs nio ändrar sitt beteende av oro för att utsättas för brott
- Risken för rån och sexualbrott har mer än fördubblats
- År 2020 slog Sverige nytt rekord i antalet mord
- Den organiserade brottsligheten har tillåtits breda ut sig

Moderaternas trygghetspaket: Kraftfulla satsningar på brottsbekämpningen

- **Hela rättsväsendet behöver stärkas**
  - Under kommande år kommer vi att avsätta betydande resurser för att möta rättsväsendets behov
- **En ny riktad lönesatsning för poliser**
  - I M/KD-budgeten för 2019 gjordes en satsning som innebär att poliser ska kunna få 3000 kronor mer i lön varje månad
  - Vi utökar nu satsningen med ytterligare 350 miljoner kronor på tre års sikt
- **Nya tekniska möjligheter för Polisen att utreda grov brottslighet**
  - Vi avsätter 400 miljoner kronor per år för att förstärka polisens tekniska förmåga
- **Tullverket får ökade befogenheter och resurser**
  - Vi avsätter 400 miljoner kronor på tre års sikt

Sammanfattning

- Sverige är på väg ut ur krisen, men långtidsarbetslösheten riskerar att stanna kvar på rekordhöga nivåer under flera år
- Det kräver kraftfulla åtgärder, men regeringen föreslår bara mer av den politik som gett oss bland EU:s högsta arbetslöshet
- Moderaterna föreslår i vår vårmotion ett jobbpaket på 10 miljarder kronor som på tre år kan halvera långtidsarbetslösheten
- Motionen innehåller också det som borde ha funnits med i regeringens vårproposition: Ett bokslut för regeringens jobbmål – Löfvens viktigaste vallöfte
- Dessutom presenteras i motionen ett trygghetspaket för att trycka tillbaka brottsligheten

Så kan vi halvera långtidsarbetslösheten

Moderaternas vårmotion 2021